

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/23-03/20
URBROJ: 613-22-23-13
Čakovec, 3. studenoga 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Domovinski pokret
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	8
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	8
	Sustav unutarnjih kontrola	10
	Planiranje	11
	Financijski izvještaji	12
III.	REVIZIJA ZA 2022.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2022.	23
	Provedba naloga i preporuka	37

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Domovinskog pokreta (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka je u 2022. u poslovnim knjigama provela usklađenje/umanjenje vrijednosti sitnog inventara u zbirnom iznosu od 117.740,00 kn bez knjigovodstvene dokumentacije koja dokazuje na kojoj imovini i u kojoj godini je došlo do pojave neusklađenosti (prijašnjih godina nije vodila analitičku evidenciju sitnog inventara).

Također, provela je smanjenje potraživanja za dane predujmove u iznosu od 258.521,00 kn bez prethodne potvrde salda kupaca te smanjenje dijela obveza prema dobavljačima iz 2021. u iznosu od 261.877,00 kn bez pribavljenih izvoda otvorenih stavaka od dobavljača. Navedena smanjenja (korekcije) provedena su na temelju Sažetka analize raspoložive računovodstvene dokumentacije sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., koju je sastavio knjigovodstveni servis koji je vodio računovodstvene poslove za Stranku od rujna do konca prosinca 2022. i odluke Predsjednika Stranke.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi u iznosu od 340,00 kn i materijalni rashodi u ukupnom iznosu od 164.462,00 kn nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su u okviru prihoda od članarina u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni od dvije fizičke osobe u novcu u iznosu od 340,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija). Nadalje, u okviru rashoda za naknade troškova zaposlenima (stručno usavršavanje zaposlenika) evidentirani su i iskazani rashodi za usluge medijskog treninga u iznosu od 68.750,00 kn koje su polazili članovi Predsjedništva, a ne zaposlenici Stranke te ih je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za intelektualne usluge. U okviru rashoda za druge usluge evidentirani su rashodi za istraživanje javnog mnijenja u iznosu od 37.500,00 kn koje je trebalo evidentirati u okviru intelektualnih usluga, rashodi za najam multifunkcionalnog uređaja za umnožavanje u iznosu od 18.026,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine te rashodi za nabavu fotokopirnog papira i registratora u iznosu od 1.256,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode. U okviru rashoda za komunalne usluge evidentirani su i iskazani rashodi za utrošak plina, električne i toplinske energije u ukupnom iznosu od 19.195,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za materijal i energiju. U okviru rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza evidentirani su i iskazani rashodi za nabavu zrakoplovne karte i pristojbe zračnih luka u iznosu od 12.131,00 kn za prisustvovanje člana Stranke godišnjoj konferenciji u inozemstvu koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa. U okviru naknada drugim osobama izvan radnog odnosa evidentirani su i iskazani rashodi za donaciju (pomoć) danu fizičkoj osobi u iznosu od 4.479,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za tekuće donacije. U okviru rashoda za reprezentaciju evidentirani su i iskazani rashodi za uslugu emitiranja promotivne TV reportaže u iznosu od 3.125,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja.

Nadalje, u poslovnim knjigama ukupni prihodi su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 6.092.728,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 6.112.943,00 kn odnosno 20.215,00 kn ili 0,3 % više. Naime, Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene od šest jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.215,00 kn te prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 10.000,00 kn.

Također su u poslovnim knjigama ukupni rashodi evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 4.569.857,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 4.433.509,00 kn, odnosno 136.348,00 kn ili 3,0 % manje. Više su u poslovnim knjigama za 2022. evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za 159.055,00 kn, od čega na temelju knjigovodstvenih isprava iz 2021. materijalni rashodi u iznosu od 130.575,00 kn i rashodi za zaposlene u iznosu od 13.800,00 kn te troškovi izborne promidžbe kandidata za gradonačelnika Grada Splita evidentirani i iskazani u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 14.680,00 kn koje je trebao evidentirati sudionik izborne promidžbe, odnosno kandidat za gradonačelnika, a ne Stranka. Istovremeno, manje su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani materijalni rashodi (opskrba plinom, komunalna naknada, reprezentacija) u iznosu od 21.379,00 kn i rashodi amortizacije u iznosu od 1.328,00 kn. Zbog navedenog načina evidentiranja i iskazivanja pojedinih prihoda i rashoda, višak prihoda za 2022. manje je evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima za 156.563,00 kn ili 10,3 %.

U poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana nefinancijska imovina nabavne vrijednosti od 35.175,00 kn nabavljena 2021. u iznosu od 27.070,00 kn i u 2022. u iznosu od 8.105,00 kn. Odnosi se na sitni inventar u iznosu od 29.863,00 kn, računalo u iznosu od 4.179,00 kn te licencu u iznosu od 1.133,00 kn. U trenutku nabave imovina je evidentirana u poslovnim knjigama u okviru materijalnih rashoda. Zbog pogrešnog načina evidentiranja navedene imovine u poslovnim knjigama, u 2022. manje je u financijskim izvještajima iskazana nabavna vrijednost nefinancijske imovine za 35.175,00 kn i rashodi amortizacije (računalo i licenca) za 1.328,00 kn.

Stanje novčanih sredstava u banci evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima koncem godine u iznosu od 1.329.359,00 kn ne odgovara stvarnom stanju na računima u poslovnoj banci, odnosno evidentirano je i iskazano 10.310,00 kn manje od stvarnog stanja jer u stanje novčanih sredstava nije uključen devizni saldo (u eurima) na multivalutnom žiroračunu za redovno poslovanje i podračunu za članarine.

Također, u poslovnim knjigama evidentirane su i u financijskim izvještajima iskazane obveze u iznosu od 190.777,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 268.244,00 kn, odnosno 77.467,00 kn ili 40,6 % više. Manje su evidentirane i iskazane obveze prema dobavljačima. Naime, prema analitičkoj evidenciji dobavljača, koncem godine dio dobavljača je u preplati jer je Stranka u 2022. po plaćanju pojedinih računa zatvarala obveze, a da prethodno nije evidentirala rashode i obveze (od čega u 2022. u iznosu od 21.379,00 kn i u 2021. u iznosu od 12.500,00 kn); za iznos preplate (33.879,00 kn) Stranka je umanjila završno stanje ukupnih obveza prema dobavljačima zbog čega je stanje obveza na 31. prosinca 2022. pogrešno evidentirano i iskazano. Također, dio usluga u iznosu od 43.588,00 kn platila je dobavljačima predujmom (po ponudama ili predračunima), što je u poslovnim knjigama pogrešno evidentirano odobrenjem računa obveza prema dobavljačima, a trebalo je evidentirati potraživanja za predujmove.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom je obuhvaćen dio dugotrajne imovine (licenca, uredski namještaj, računala i računalna oprema) i sitnog inventara nabavne vrijednosti od 213.916,00 kn, a nije popisana dugotrajna imovina nabavne vrijednosti od 35.175,00 kn nabavljena prethodne godine i u 2022. koja je u trenutku nabave evidentirana u okviru materijalnih rashoda (a odnosi se na uredske stolove i stolice, licencu nabavljenu prethodne godine, sedam računala i multifunkcijski uređaj za ispisivanje) te novčana sredstva na žiroračunu u iznosu od 160.689,00 kn (devizna sredstva na multivalutnom žiroračunu za redovno poslovanje i kunska i devizna sredstva na podračunu za uplatu članarina). Prema Zapisniku komisije za popis imovine i obveza, potraživanja i obveze iskazane su zbirno i odnose se na završna stanja potraživanja i obveza na 31. prosinca prethodne godine te nije razvidno je li i na koji način proveden popis potraživanja i obveza. Stranka do vremena obavljanja revizije (rujan 2023.) Državnom uredu za reviziju nije dostavila popisne liste u kojima su stanja potraživanja i obveza iskazana pojedinačno niti potvrde o provedenoj potvrdi stanja koncem godine. Pojedinačne popisne liste za dugotrajnu imovinu i sitni inventar nisu potpune jer ne sadrže podatke o imovini prema vrijednosti. Prijenosna računala i mobiteli ne zadužuju se u pomoćnim evidencijama na osobu prilikom preuzimanja, nisu označeni inventarnim brojevima niti osoba koja preuzima takvu vrstu imovine potpisuje dokument o preuzimanju. Inventarni brojevi kojima je označen uredski namještaj razlikuju se od inventarnih brojeva iz popisnih lista. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, prienosna računala i mobitele koriste zaposlenici i članovi Stranke. Zapisnik komisije o obavljenom popisu na dan 31. prosinca 2022. te popisne liste nisu potpisani od predsjednika i članova povjerenstva.

Pojedini podaci o troškovima financiranja izborne promidžbe na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke nisu u potpunosti istovjetni podacima iskazanim u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP), a pojedini troškovi izborne promidžbe su, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, podmireni s redovnog računa Stranke. Troškovi u vezi s izbornom promidžbom za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita (zakup javne površine i prostora za postavljanje plakata, nabava promidžbenih materijala te *online* oglašavanje i lijepljenje plakata) u iznosu od 143.523,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke, ali nisu iskazani u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita. Navedeni rashodi u iznosu od 143.523,00 kn te računi dobavljača za dio troškova iskazanih u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 1.392,00 kn, koji se odnose na oglašavanje na društvenim mrežama, podmireni su s redovnog računa Stranke umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe. Također, Stranka je dio troškova izborne promidžbe kandidata za gradonačelnika Grada Splita, koji se odnose na oglašavanje na društvenim mrežama u iznosu od 930,00 kn, umjesto s posebnog računa koji je kandidat otvorio za financiranje izborne promidžbe, platila s redovnog računa Stranke. (točka 3. Nalaza)

- U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2022. pogrešno su, u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju, iskazani podaci o višku prihoda raspoloživom u sljedećem razdoblju (AOP 154).

Višak prihoda za 2022. (AOP 149) iskazan je u iznosu od 1.522.871,00 kn, a s obzirom na to da nije iskazan preneseni višak prihoda iz prethodne godine umanjen za provedene korekcije rezultata (u AOP 152 trebalo je iskazati preneseni manjak u iznosu od 243.893,00 kn), u jednakom je iznosu u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazan višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 154), a trebalo ga je iskazati u iznosu od 1.278.978,00 kn (u Bilanci je točno iskazan višak prihoda u iznosu od 1.278.978,00 kn). Također, u dodatnim podacima uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2022. iskazano je da Stranka na osnovi sati rada (AOP 161) i kraju izvještajnog razdoblja (AOP 160) nema zaposlene osobe, a koncem 2022. imala je deset zaposlenika.

Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) za 2022. ne sadrže pojedine propisane podatke, a dio iskazanih podataka u financijskim izvještajima ne odgovara stvarnom stanju evidentiranom u poslovnim knjigama. Bilješke uz Bilancu ne sadrže dopunu podataka pojedinih skupina računa, obrazloženje provedene korekcije prenesenog viška prihoda iz 2021. te pregled presuda općinskih sudova na koje su uložene žalbe i prigovori, a koje mogu postati obveza. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 6.014.864,00 kn, a prethodne godine nisu bili iskazani; prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) nisu iskazani, a prethodne godine su bili ostvareni u iznosu od 6.059.903,00 kn; rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su manje za 1.987.970,00 kn ili 72,4 % u odnosu na prethodnu godinu; rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su manje za 531.549,00 kn ili 50,9 % u odnosu na prethodnu godinu; rashodi za dane donacije (pomoći) ostvareni su manje za 465.847,00 kn ili 92,1 % u odnosu na prethodnu godinu, dok su rashodi za zaposlene ostvareni više za 465.014,00 kn ili 67,7 % u odnosu na prethodnu godinu). (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Financijski plan za 2022. donesen je na sjednici Predsjedništva 31. prosinca 2021. Sadrži plan prihoda i rashoda, a ne sadrži plan zaduživanja i otplata (iako je Stranka u 2022. otplatila zajmove u iznosu od 1.380.000,00 kn) ni obrazloženje financijskog plana niti je vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca 2021.

Izmjene Financijskog plana za 2022. nisu donesene, iako su pojedini prihodi ostvareni znatno manje, a rashodi znatno više u odnosu na Financijski plan. Tako su, između ostalog, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni manje za 399.660,00 kn ili 99,9 % od plana, dok su materijalni rashodi ostvareni više za 2.348.480,00 kn ili 263,9 % i rashodi za zaposlene više za 606.480,00 kn ili 111,3 % od plana. S obzirom na navedeno, Stranka je trebala donijeti izmjene Financijskog plana kako bi realnije planirala prihode, rashode i rezultat poslovanja. (točka 2. Nalaza)

- Rashodi za službena putovanja zaposlenika Stranke i vanjskih suradnika ostvareni su u iznosu od 268.104,00 kn. Stranka je u 2022. vodila evidenciju službenih putovanja u elektroničkom obliku. Prema evidenciji, u 2022. ispostavljeno je 180 putnih naloga (izdano ih je 179, broj 142 je omaškom izostavljen), od čega na 126 putnih naloga nije navedena marka vozila; na 86 putnih naloga nije navedena registarska oznaka vozila; na 75 putnih naloga nije navedeno početno stanje, a na 64 putna naloga završno stanje brojila; na 12 putnih naloga nije navedeno vrijeme kretanja, trajanja putovanja i povratka s puta, a na dva putna naloga prijevozno sredstvo kojim se putuje. Nadalje, 97 putnih naloga nema potpis likvidatora ili blagajnika, 72 putna naloga nemaju potpis podnositelja putnog naloga, 55 putnih naloga nema potpis odobravatelja putnog naloga, a 24 putna naloga nemaju potpis odgovorne osobe odobravatelja obračuna i isplate. Izvješće sa službenog puta nije priloženo uz devet putnih naloga, dok 40 priloženih izvješća nema potpis osobe koja je bila na službenom putu. Uz 36 putnih naloga na temelju kojih su ostvareni rashodi u iznosu od 43.211,00 kn Stranka nije priložila knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje su spomenuta sredstva isplaćena, a uz jedan putni nalog na temelju kojeg su ostvareni rashodi u iznosu od 2.361,00 kn priložena je elektronička rezervacija zrakoplovne karte, što ne predstavlja vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju. (točka 5. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijave ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u ožujku 2020. pod nazivom Domovinski pokret Miroslava Škore. Izmjenama i dopunama Statuta iz veljače 2021. naziv Stranke promijenjen je u Domovinski pokret, a sjedište je Vlačka 81f, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Samostalna je politička Stranka i djeluje u skladu sa svojim temeljnim vrijednostima i aktima Stranke. Osnovana je radi promicanja i ostvarivanja temeljnih vrijednosti, ciljeva i politika izraženih u programima, deklaracijama i drugim aktima Stranke, osobito promicanja i zaštite demokratskog uređenja Republike Hrvatske, osiguranja ravnopravnosti, sloboda i prava, gospodarskog i kulturnog napretka i socijalnog blagostanja. Prema Statutu, u ostvarivanju temeljnih vrijednosti i ciljeva Stranka koristi demokratska sredstva, isključujući nedemokratske, totalitarne ili druge nasilne metode i oblike nesnošljivosti. Za obavljanje djelatnosti Stranka je ostvarila sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina te dobrovoljnih priloga (donacija).

Statutom (iz veljače 2020.) te Izmjenama i dopunama Statuta (iz veljače i listopada 2021.), uređeni su naziv i sjedište, znak, predstavljanje i zastupanje Stranke, ciljevi i način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, upravna tijela i način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja, prestanak i postupak s imovinom u slučaju prestanka rada, sredstva za rad i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Članom Stranke može postati svaki punoljetan i poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Program i Statut Stranke te ispunjava druge pretpostavke utvrđene Pravilnikom o članstvu. Odluku o primanju u članstvo donosi nadležno predsjedništvo ogranka ili povjerenik ogranka, odnosno predsjedništvo podružnice ili povjerenik podružnice ili Predsjedništvo Stranke. Članstvo u Stranci ostvaruje se teritorijalno prema mjestu prebivališta ili boravišta. Evidenciju članstva vodi Tajništvo u Registru članova Stranke. Može imati počasne članove, a odluku o stjecanju statusa počasnog člana Stranke donosi Sabor na prijedlog najmanje pet članova Stranke zbog iznimnih zasluga za promicanje Programa Stranke. Prema Registru članova, Stranka je koncem 2022. imala 8 434 člana.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu i sastoji se od ogranaka i podružnica u Republici Hrvatskoj te ogranaka i organizacija u inozemstvu. Odluku o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika donosi Predsjedništvo. Ogranak je temeljni ustrojstveni oblik koji se osniva za područje općine ili grada, a podružnica za područje pojedine županije i Grada Zagreba. Za područja na kojima nisu osnovani ustrojstveni oblici Predsjedništvo može imenovati povjerenike. Također, na temelju odluke Domovinskog odbora mogu se zasnivati zasebni oblici organiziranja koji se temelje na istovjetnosti političkog interesa društvenih skupina. Ustrojstveni oblici provode politiku Stranke na svojem području samostalno, a djeluju kao dio Stranke. U pravnom prometu Stranka djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Domovinski odbor, Predsjednik Stranke i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju i izvršno-operativna tijela: glavni tajnik, politički tajnik, radna tijela i zasebni oblici organiziranja te neovisna i nadzorna tijela: Sud časti i Nadzorni odbor. Tijela Stranke odlučuju većinom glasova nazočnih, ako je na sjednici nazočna većina članova toga tijela Stranke.

Način rada i odlučivanja tijela Stranke uređuju se poslovnicima koje donosi svako tijelo na svojoj sjednici.

Sabor je najviše tijelo upravljanja Strankom te može biti izborni, izvještajni ili izvanredni. Izborni Sabor se u pravilu održava jednom u četiri godine, a izvještajni ili izvanredni sabori mogu se sazvati između dva saziva izbornog Sabora. Donosi Statut, Program, bira Predsjednika Stranke i članove Domovinskog odbora te obavlja i druge poslove određene Statutom. Sabor čine svi članovi Domovinskog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske, čelnici državnih upravnih organizacija, župani, predsjednici županijskih skupština, svi članovi neovisnih i nadzornih tijela Stranke te izaslanici ustrojstvenih oblika u Republici Hrvatskoj i inozemstvu prema kriterijima koje utvrđuje Predsjedništvo. Odluku o sazivanju i načinu održavanja Sabora donosi Predsjednik Stranke. Osnivački Sabor održan je u veljači 2020., prvi opći Sabor u veljači 2021., a izvanredni Sabor u listopadu 2021.

Domovinski odbor je najviše tijelo upravljanja Strankom između dva saziva Sabora. Osigurava provedbu odluka Sabora, utvrđuje prijedlog Statuta i Programa, potvrđuje odluke iz djelokruga Domovinskog odbora, na prijedlog Predsjedništva donosi Pravilnik o članstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom. Domovinski odbor čine članovi Predsjedništva, gradonačelnici, župani, zastupnici u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu, predsjednici podružnica, organizacija i stranačkih radnih tijela, do 20 članova Domovinskog odbora izabranih od Sabora i članovi Stranke koje na prijedlog Predsjedništva dopuni (kooptira) Domovinski odbor. Predsjednik Stranke ujedno je i predsjednik Domovinskog odbora. Na osnivačkom Saboru u 2020. izabrano je 17 članova Domovinskog odbora. U 2021. na prvom općem Saboru u Domovinski odbor izabrano je deset novih članova.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja njezinim radom, vodi politiku Stranke u skladu sa Statutom, Programom i aktima tijela Stranke. Osigurava provedbu odluka Sabora i Domovinskog odbora, podnosi izvješće o radu Saboru, predsjedava sjednicama Predsjedništva i Domovinskog odbora, bira glavnog tajnika i političkog tajnika te obavlja i druge poslove određene Statutom. U slučaju spriječenosti ili odsutnosti Predsjednika Stranke, kao i u slučaju prestanka njegova mandata do održavanja novih izbora, zamjenjuje ga zamjenik Predsjednika; bira ga Sabor, a obavlja poslove za koje ga ovlasti Predsjednik Stranke; za svoj rad odgovoran je Predsjedniku i članovima Stranke. Predsjednik Stranke od listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) je Ivan Penava. Zamjenik Predsjednika Stranke od veljače 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) je Mario Radić.

Predsjedništvo je najviše tijelo upravljanja Strankom između dviju sjednica Domovinskog odbora. Predsjedništvo čine Predsjednik Stranke, zamjenik Predsjednika, glavni tajnik, politički tajnik te do 25 članova koje na prijedlog Predsjednika Stranke bira Domovinski odbor. Predsjedništvo donosi godišnji program rada s financijskim planom poslovanja, godišnja financijska izvješća, pravilnik o postupku provedbe izbora i pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, odlučuje o aktualnim političkim pitanjima, predizbornim i poslijeizbornim koalicijama te drugim oblicima suradnje s drugim političkim strankama.

Politički tajnik je izvršno i operativno tijelo koje u suradnji s Predsjednikom Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke. Može predložiti imenovanje do tri pomoćnika političkog tajnika od kojih jedan mora biti nadležan za međunarodne tajničke poslove. Imenuje ih Predsjednik Stranke. Politički tajnik od studenoga 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2023.) je Damir Barna.

Glavni tajnik je izvršno i operativno tijelo koje organizira materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke te upravlja radom Tajništva. Može predložiti imenovanje do tri pomoćnika glavnog tajnika od kojih jedan mora biti nadležan za mlade. Imenuje ih Predsjednik Stranke. Glavni tajnik od studenoga 2021. do 12. rujna 2023. bio je Daniel Spajić, a od 13. rujna 2023. glavni tajnik je Josip Dabro.

Sud časti je neovisno i nadzorno tijelo koje odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova u stegovnom postupku. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Sud časti ustrojava i vodi evidenciju o izrečenim stegovnim mjerama. Članovi Suda časti imenovani su u veljači 2021., odnosno u rujnu 2022.

Nadzorni odbor je neovisno i nadzorno tijelo koje ima pravo i dužnost nadzirati zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući sva tijela i ustrojstvene oblike Stranke. Izvješćuje jednom godišnje Domovinski odbor, a Sabor Stranke za mandatno razdoblje. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Članovi Nadzornog odbora imenovani su u veljači 2021., a na temelju odluke Predsjedništva koncem prosinca 2021. opozvana su dva člana i imenovana nova dva.

Osim Statuta te izmjena i dopuna Statuta, doneseni su Program Stranke, poslovnici o radu Sabora, Predsjedništva, Domovinskog odbora i Nadzornog odbora, Pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, Pravilnik o članstvu, Pravilnik o poslovanju, klasifikacijskim oznakama i urudžbenom broju, Pravilnik o postupku provedbe izbora, Procedura o zaprimanju i provjeri računa te plaćanju računima, Procedura blagajničkog poslovanja, Procedura o poslovanju organizacijskih oblika te Procedura o izdavanju i obračunu putnih naloga za službena putovanja.

Koncem 2022. Stranka je imala deset zaposlenika, od čega devet na puno i jednog na pola radnog vremena.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu. Od osnivanja do vremena obavljanja revizije (rujan 2023.) Stranka je promijenila pet računovodstvenih servisa (između ostalog, u rujnu 2022. te u siječnju 2023.). Prema Statutu, vođenje materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u nadležnosti je glavnog tajnika koji treba osigurati organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke te odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke i upravlja radom Tajništva. Nadzorna tijela Stranke su Sud časti i Nadzorni odbor. Sud časti odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova na način i u rokovima propisanim Pravilnikom o članstvu, a u nadležnosti Nadzornog odbora je nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvenih oblika Stranke.

U 2022. održane su dvije sjednice Nadzornog odbora na kojima se, između ostalog, raspravljalo o donošenju akcijskog plana za postupanje po nalogima Državnog ureda za reviziju te o realizaciji troškova u 2022. Pisano izvješće o provedenom nadzoru poslovanja nije sastavljeno.

Pravila ponašanja članova Stranke propisana su Statutom i Pravilnikom o članstvu koji, između ostalog, sadrži etička načela koja su obvezna za sve članove Stranke: načelo poštivanja integriteta i dostojanstva, načelo zaštite osobnog ugleda i ugleda Stranke, načelo zaštite osobnog ugleda i ugleda Stranke u javnim nastupima, načelo zabrane stjecanja materijalne ili druge koristi i izbjegavanja sukoba interesa te načelo zaštite i promicanja politike Stranke. Za povrede članskih obveza propisane su stegovne mjere po kojima postupa Sud časti i Predsjedništvo. Tijekom 2022., zbog povrede članskih obveza, pokrenuti su stegovni postupci protiv 17 članova Stranke, od čega su sedmorici članova izrečene opomene, dok su jednoj članici oduzete dužnosti u Stranci.

Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Program Stranke, Statut i drugi akti). Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija) te javnim priopćenjima na društvenim mrežama i mrežnim stranicama.

Planiranje

Financijski plan za 2022. donesen je i usvojen na sjednici Predsjedništva Stranke 31. prosinca 2021. Godišnji program rada za 2022. je sastavljen, ali nije dan na usvajanje Predsjedništvu.

Financijski plan sadrži plan prihoda i rashoda, a ne sadrži plan zaduživanja i otplata (iako je Stranka u 2022. otplatila zajmove u iznosu od 1.380.000,00 kn) ni obrazloženje financijskog plana niti je vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca 2021. Financijskim planom za 2022. planirani su prihodi u iznosu od 7.293.820,00 kn, rashodi u iznosu od 1.524.000,00 kn te je planiran višak prihoda u iznosu od 5.769.820,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 6.513.820,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 400.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 280.000,00 kn te druge prihode u iznosu od 100.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 890.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 545.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 67.000,00 kn, druge rashode u iznosu od 12.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 5.000,00 kn i rashode za tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn. Izmjene i dopune Financijskog plana za 2022. nisu donesene.

Godišnjim programom rada za 2022. planirane su aktivnosti koje se odnose na organizaciju Stranke i izgradnju stranačke infrastrukture, rad na programu Stranke i primarnim ciljevima za 2022., izgradnju financijske infrastrukture, promociju Stranke i komunikaciju s javnošću te programsko, organizacijsko i kadrovsko jačanje Stranke. Uz planirane aktivnosti nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Navedeni financijski izvještaji za 2022., Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2022. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (lipanj 2023.) te nisu uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja niti su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 6.092.728,00 kn, što je 29.203,00 kn ili 0,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 1.201.092,00 kn ili 16,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	0,00	3.980.937,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	0,00	2.033.927,00	-
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	62.012,00	77.857,00	125,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	6.059.903,00	0,00	-
5.	Drugi prihodi	16,00	7,00	43,8
	Ukupni prihodi	6.121.931,00	6.092.728,00	99,5

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 6.014.864,00 kn, a smanjenje na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 6.059.903,00 kn. Naime, u 2021. su prihodi iz državnog proračuna i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 5.873.712,00 kn pogrešno u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) umjesto u okviru prihoda po posebnim propisima (iz proračuna). Osim toga, prethodne godine ostvareni su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 186.191,00 kn, a u 2022. u iznosu od 340,00 kn, odnosno 185.851,00 kn ili 99,8 % manje (u 2022. pogrešno su evidentirani i iskazani u okviru prihoda od članarina i članskih doprinosa).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 3.980.937,00 kn i čine 65,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju, lipnju i rujnu 2022. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru. Stranci su, za jedanaest zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora, na središnji račun doznačena sredstva iz državnog proračuna za prva tri tromjesečja u jednakim iznosima od 995.394,00 kn te za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. u iznosu od 994.755,00 kn.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 2.033.927,00 kn i čine 33,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su na temelju odredaba članaka 6. i 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema navedenim odredbama Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarena su u skladu s donesenim odlukama, a naplata prihoda prati se u središnjici Stranke. Prema podacima Stranke, u 2022. Stranka je imala 228 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 77.857,00 kn i čine 1,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članarine u iznosu od 77.517,00 kn te pogrešno u okviru ovih prihoda u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 340,00 kn. Stranka je u srpnju 2021. donijela Pravilnik o članstvu kojim su utvrđene pretpostavke za stjecanje članstva, postupak ućlanjenja, obveze članova, stegovne mjere, rokovi, prava i obveze u stegovnom postupku te način rada i odlučivanje Suda časti. U veljači 2022. donijela je Odluku o visini članarine za 2022., prema kojoj zaposleni članovi Stranke plaćaju članarinu u iznosu od 100,00 kn, a umirovljenici, nezaposleni i studenti u iznosu od 30,00 kn; u siječnju 2023. donesena je Odluka o oprostima neuplaćenih članarina za 2022. zbog organizacije rada Stranke. Navedenim odlukama nisu utvrđeni rok plaćanja, mjere naplate te posljedice neplaćanja članarine za 2022. Za primljene članarine Stranka je u 2022. vodila propisanu evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa te izdavala potvrde o primitku članarina. Prema Registru članova, Stranka koncem 2022. ima 8 434 člana.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 340,00 kn ostvareni su od dvije fizičke osobe u novcu za financiranje redovne političke aktivnosti Stranke. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka je izdala potvrde te vodila evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) za potporu političkog djelovanja u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 4.569.857,00 kn, što je 2.237.370,00 kn ili 32,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 3.045.857,00 kn ili 199,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	686.466,00	1.151.480,00	167,7
2.	Materijalni rashodi	5.511.057,00	3.238.480,00	58,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	3.991.740,00	933.718,00	23,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.519.317,00	2.304.762,00	151,7
3.	Rashodi amortizacije	24.493,00	42.867,00	175,0
4.	Financijski rashodi	56.162,00	27.872,00	49,6
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	505.914,00	40.067,00	7,9
6.	Drugi rashodi	23.135,00	69.091,00	298,6
	Ukupni rashodi	6.807.227,00	4.569.857,00	67,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	6.121.931,00	6.092.728,00	99,5
	Višak prihoda	0,00	1.522.871,00	-
	Manjak prihoda	685.296,00	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije više ostvareni su rashodi za zaposlene za 465.014,00 kn ili 67,7 % zbog zapošljavanja četiri osobe u 2022. te drugi materijalni rashodi za 785.445,00 kn ili 51,7 % (od čega značajnije naknade drugim osobama izvan radnog odnosa za 374.371,00 kn ili 216,4 % zbog zaključenih ugovora o djelu i ostvarenih naknada), dok su vrijednosno značajnije manje ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 3.058.022,00 kn ili 76,6 % i rashodi za donacije (pomoći) za 465.847,00 kn ili 92,1 % jer je Stranka u manjem obujmu sudjelovala u izbornim aktivnostima (u 2021. je sudjelovala na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te ostvarila značajne troškove za financiranje troškova izborne promidžbe, kao i prijenos/uplatu sredstava kandidatima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane na lokalnim izborima).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.151.480,00 kn, što je 25,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.010.294,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 100.386,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu od 40.800,00 kn. Koncem 2022. Stranka je imala deset zaposlenika, od čega šest u središnjici Stranke (Zagreb) i četiri u organizacijskim jedinicama (dva u podružnici Osijek te po jedan u podružnicama Split i Vukovar).

Prosječna mjesečna brutoplaća po zaposleniku iznosila je 10.178,00 kn, a netoplaća 7.484,00 kn. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu.

Drugi rashodi za zaposlene u iznosu od 40.800,00 kn odnose se na božićnice u iznosu od 20.000,00 kn i nagradu za radne rezultate u iznosu od 7.000,00 kn isplaćene na temelju odluka iz studenoga i prosinca 2022. Preostali rashodi u iznosu od 13.800,00 kn odnose se na pogrešno evidentirane rashode za božićnice i nagradu za radne rezultate koji su ostvareni u 2021.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 933.718,00 kn, što je 20,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 756.420,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 104.642,00 kn, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 41.406,00 kn, druge usluge (grafičke i tiskarske) u iznosu od 15.750,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 14.500,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.000,00 kn. Ostvareni su za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 688.820,00 kn i za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 244.898,00 kn.

Za redovno poslovanje Stranke ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 688.820,00 kn odnose se, između ostalog, na medijski trening i pripremu te produkciju televizijskog programa u iznosu od 285.625,00 kn, usluge promocije i oglašavanja (informiranja javnosti o aktivnostima Stranke, osmišljavanje medijskih aktivnosti u vezi s predstavljanjem projekata i aktivnosti Stranke, montaža videa podrške, osmišljavanje i izrada *press* materijala, priprema i distribucija poziva, objave za medije, pružanje strateške i operativne podrške u komunikacijskim aktivnostima i u odnosu s medijima – gostovanja u nacionalnim medijima, pružanje savjetodavnih PR usluga, krizno komuniciranje, pomoć oko intervjua i ostale PR usluge) u iznosu od 75.000,00 kn, obrade medijskih objava u tisku, monitoring i *press clipping* u iznosu od 72.608,00 kn, digitalno oglašavanje i upravljanje oglasima na društvenoj mreži (Facebook) u iznosu od 70.077,00 kn, uslugu izvršne produkcije konferencije (simultano prevođenje, razglasni sustav, video koordinator, tehnička podrška tijekom cijele konferencije) u iznosu od 44.775,00 kn te usluge provođenja ankete – ispitivanje javnog mnijenja u iznosu od 31.875,00 kn.

Rashodi za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu od 244.898,00 kn ostvareni su za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 185.665,00 kn, izbore za vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora Grada Osijeka (mjesni izbori) u iznosu od 44.553,00 kn te pogrešno u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima Stranke iskazane troškove izborne promidžbe kandidata za gradonačelnika Grada Splita kojeg je Stranka predložila u iznosu od 14.680,00 kn (za troškove oglašavanja na elektroničkim portalima i društvenim mrežama).

Stranka je kao nositelj koalicije s tri političke stranke – koalicijskim partnerima (Hrvatskom demokršćanskom strankom, Hrvatskom strankom prava i Hrvatskim suverenistima) sudjelovala na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita te za gradonačelnika Grada Splita i njegove zamjenike, o čemu je s koalicijskim partnerima zaključila sporazume o zajedničkom nastupu na izborima te sporazume o financiranju izborne promidžbe. U skladu sa sporazumima, Stranka je za financiranje izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe i u cijelosti financirala troškove izborne promidžbe (za izbore za gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika Grada Splita poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe otvorili su kandidati).

Prema Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita (Obrazac FIN-IZVJ-IP) i Izvješću o troškovima izborne promidžbe (Obrazac IZ-T-IP), prihodi i troškovi izborne promidžbe iznosili su 42.142,00 kn. Odnose se na usluge promidžbe i informiranja (video produkcija, marketinške usluge) u iznosu od 26.392,00 kn i druge usluge (grafičko oblikovanje i tiskanje letaka) u iznosu od 15.750,00 kn. Financijskom revizijom za 2022. utvrđeno je da Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita nije cjelovit jer ne sadrži troškove u iznosu od 143.523,00 kn, koji se odnose na zakup javne površine i prostora za postavljanje plakata u iznosu od 86.417,00 kn (Državno izborno povjerenstvo je provedenim nadzorom financiranja izborne promidžbe utvrdilo da u navedenom Financijskom izvještaju nisu prikazani troškovi zakupa javne površine u iznosu od 150,00 kn), nabavu promidžbenih materijala (majice, vrećice, upaljači, kemijske olovke) u iznosu od 41.406,00 kn te *online* oglašavanje i lijepljenje plakata u iznosu od 15.700,00 kn. Navedeni rashodi plaćeni su s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe. Spomenuti poseban račun zatvoren je u propisanom roku.

Rashodi za izbore za vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora Grada Osijeka (mjesni izbori) u iznosu od 44.553,00 kn odnose se na zakup medijskog prostora i emitiranje emisije u iznosu od 18.225,00 kn, ugostiteljske usluge u iznosu od 14.500,00 kn, tiskanje letaka u iznosu od 10.828,00 kn te fotografiranje članova u iznosu od 1.000,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.304.762,00 kn i čine 50,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 547.335,00 kn; zakupnine i najamnine u iznosu od 407.744,00 kn; intelektualne i osobne usluge u iznosu od 321.849,00 kn; reprezentaciju u iznosu od 317.753,00 kn; naknade troškova zaposlenima u iznosu od 198.124,00 kn; druge usluge u iznosu od 99.423,00 kn; usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 87.791,00 kn (usluge telefona u iznosu od 36.495,00 kn, prijevoza u iznosu od 30.431,00 kn i pošte u iznosu od 20.865,00 kn); energiju u iznosu od 73.052,00 kn (za režijske troškove za poslovne prostore u zakupu u iznosu od 37.387,00 kn i gorivo u iznosu od 35.665,00 kn); računalne usluge u iznosu od 68.017,00 kn (značajnije za nabavu aplikacije za praćenje *online* medija u iznosu od 42.269,00 kn i usluge održavanja stranica društvenih mreža i savjetovanja u upravljanju objavama društvenih mreža u iznosu od 20.000,00 kn); sitni inventar u iznosu od 49.126,00 kn; komunalne usluge u iznosu od 45.783,00 kn; uredski materijal (fotokopirni papir, toneri) u iznosu od 35.110,00 kn; naknade troškova službenih putovanja članovima predstavničkih tijela u iznosu od 26.602,00 kn; usluge tekućeg i investicijskog održavanja (bojenje zidova, popravak prijenosnog računala, servis plinskog kotla, montaža rasvjetnih tijela) u iznosu od 13.091,00 kn; druge nespomenute materijalne rashode (voda, vijenci, lampioni, cvjetni aranžmani) u iznosu od 7.502,00 kn; kotizaciju za medijski i poslovni festival u Rovinju u iznosu od 5.500,00 kn te zdravstvene usluge (COVID testovi) u iznosu od 960,00 kn.

Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu od 547.335,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije odnose na naknade po 19 ugovora o djelu zaključenih s osam fizičkih osoba za obavljanje administrativnih poslova, poslova savjetnika, glasnogovornika, revidiranja članstva, organizacije rada s medijima i savjetovanja u odnosima s javnošću, predavanja članstvu te izvedbu himne i tradicionalnih pjesama u iznosu od 397.986,00 kn, naknade troškova službenih putovanja članova Predsjedništva Stranke (za smještaj i prijevoz) u iznosu od 112.128,00 kn te na plaćanje školarine za studij na međunarodnom sveučilištu članu Predsjedništva Stranke u iznosu od 21.262,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 407.744,00 kn ostvareni su za zakupnine u iznosu od 344.802,00 kn (na temelju ugovora o zakupu 13 poslovnih prostora za provođenje aktivnosti Stranke), na povremene (jednokratne) najmove kongresnih dvorana, šatora, sala, društvenih domova i opreme u iznosu od 43.524,00 kn te na najam vozila u iznosu od 19.418,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 321.849,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na usluge medijskih treninga (između ostalog, govorni i govornički status polaznika, pripreme za javni nastup, vježbe za kontrolu treme, odijevanje za televizijski nastup, pravila komunikacije s novinarima; gostovanje u informativnoj TV emisiji te savjetovanje i podrška oko aktivnosti Stranke) u iznosu od 93.750,00 kn, knjigovodstvene usluge u iznosu od 75.000,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu od 48.225,00 kn, usluge istraživanja javnog mnijenja u iznosu od 28.500,00 kn, održavanja žiga (naknade su obračunane u skladu s odredbom članka 26. Uredbe o naknadama za postupke u području intelektualnog vlasništva i stručne usluge Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, Narodne novine 119/21) u iznosu od 18.900,00 kn te usluge savjetovanja u iznosu od 17.500,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 317.753,00 kn ostvareni su za ugostiteljske usluge u iznosu od 305.195,00 kn i za uredske potrebe (voda, kava) u iznosu od 12.558,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za ugostiteljske usluge ostvareni su za održavanje Klauzure Stranke u iznosu od 71.035,00 kn, domjenak nakon sastanka svih vijećnika Grada Zagreba s Predsjednikom Stranke u iznosu od 37.617,00 kn, druženje članova povodom izbora za predsjednika i predsjedništva županijskih podružnica u iznosu od 32.872,00 kn, političku akademiju Stranke u iznosu od 32.985,00 kn te proslavu obljetnice 100. rođendana dr. Franje Tuđmana u iznosu od 20.500,00 kn. Na računima za reprezentaciju navedena je svrha ugošćavanja.

Naknade troškova zaposlenima u iznosu od 198.124,00 kn odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 129.374,00 kn (naknada za prijevoz u iznosu od 105.176,00 kn i smještaj u iznosu od 24.198,00 kn) i stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 68.750,00 kn (u okviru ovih naknada pogrešno su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za medijske treninge koje nisu polazili zaposlenici, nego članovi Predsjedništva Stranke).

Rashodi za druge usluge u iznosu od 99.423,00 kn odnose se na uslugu istraživanja javnog mnijenja u iznosu od 37.500,00 kn, grafičke usluge (tisak promotivnih materijala kao što su kartice, fascikli, zahvalnice, vezice, plakati i letci) u iznosu od 28.241,00 kn, najam multifunkcionalnog uređaja za umnožavanje u iznosu od 19.282,00 kn te usluge čišćenja poslovnih prostora u iznosu od 14.400,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 42.867,00 kn, što je 1,0 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine. Godišnja amortizacija obračunana je u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 27.872,00 kn, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 19.641,00 kn, kamate za primljene zajmove u iznosu od 3.827,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu od 3.235,00 kn i zatezne kamate u iznosu od 1.169,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 40.067,00 kn, što je 0,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije udrugama (za izvođenje predstave, donatorsku večeru, humanitarnu modnu reviju, namirnice potrebitima, održavanje kreativnih radionica – radnih terapija i drugo) u iznosu od 30.067,00 kn i fizičkoj osobi za tisak knjige u iznosu od 10.000,00 kn. Donacije (pomoći) su dane na temelju odluka o donacijama.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 69.091,00 kn, što je 1,5 % ukupnih rashoda. Odnose se na naknadu štete pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 55.341,00 kn te prijenos/uplatu sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata kojeg je Stranka predložila za gradonačelnika Grada Splita na prijevremenim izborima održanima u lipnju 2022. u iznosu od 13.750,00 kn.

Naknada štete pravnim i fizičkim osobama odnosi se na novčane kazne za neovlašteno preuzimanje/korištenje fotografija, naknadu štete na vozilu u najmu za službeni put (oštećenje vjetrobranskog stakla) i troškove prekršajnih postupaka ostvarene po presudama i prekršajnim nalogima općinskih sudova jer Stranka u 2021. kao predlagatelj kandidacijskih lista za izbor članova općinskih vijeća nije poštovala načelo ravnopravnosti spolova i vodila računa o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca na izbornim listama te jer je bez rješenja gradskog upravnog tijela nadležnog za komunalne poslove postavila reklamni plakat na metalnu ogradu gradilišta.

– Višak/manjak prihoda

Višak prihoda za 2022. iznosi 1.522.871,00 kn. U Izvještaju o prihodima i rashodima, višak prihoda tekuće godine i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju pogrešno su iskazani u jednakom iznosu, a preneseni rezultat poslovanja iz prethodnih razdoblja (manjak prihoda) nije iskazan. Koncem 2022. provedena je korekcija rezultata poslovanja za 2021. te je utvrđen preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 243.893,00 kn. S obzirom na navedeno, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 1.278.978,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.469.755,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	150.019,00	100.424,00	66,9
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	7.667,00	5.750,00	75,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	142.352,00	94.674,00	66,5
2.	Financijska imovina	2.201.594,00	1.369.331,00	62,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.927.077,00	1.346.143,00	69,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	274.517,00	23.188,00	8,4
	Ukupno imovina	2.351.613,00	1.469.755,00	62,5
3.	Obveze	2.276.305,00	190.777,00	8,4
3.1.	Obveze za rashode	877.208,00	190.777,00	21,7
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.380.000,00	0,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	19.097,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	75.308,00	1.278.978,00	1 698,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.351.613,00	1.469.755,00	62,5

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2022. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 881.858,00 kn ili 37,5 %. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije manje su obveze za 2.085.528,00 kn ili 91,6 % jer su otplaćeni zajmovi u iznosu od 1.380.000,00 kn te su korekcijom rezultata za 2021. smanjene/zatvorene obveze prema dobavljačima u iznosu od 759.456,00 kn (koje su podmirene u 2021., ali su imale iskazano stanje početkom 2022.). Vrijednosno najznačajnije povećanje odnosi se na vlastite izvore (ostvaren višak prihoda tekuće godine u iznosu od 1.522.871,00 kn umanjeno za preneseni manjak prihoda nakon provedene korekcije rezultata za 2021. u iznosu od 243.893,00 kn) za 1.203.670,00 kn ili 1 598,3 %. Također, zbog provedene korekcije početnog stanja prijelaznog računa i potraživanja za predujmove, vrijednosno značajnije smanjeni su novac u banci i blagajni za 580.934,00 kn ili 30,1 % te depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo za 251.329,00 kn ili 91,6 %.

Nefinancijska imovina u iznosu od 100.424,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 94.674,00 kn te licence u iznosu od 5.750,00 kn. U 2022. nabavljena je uredska oprema (televizor i tri prijenosna računala) u vrijednosti od 28.077,00 kn.

Financijska imovina iskazana u iznosu od 1.369.331,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 1.346.143,00 kn (novac u banci 1.329.359,00 kn, novac u blagajni 16.784,00 kn) i depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 23.188,00 kn.

Tijekom 2022. Stranka je poslovala putem multivalutnog računa za redovno poslovanje, 20 podračuna (19 podračuna za županijske organizacijske jedinice i podračuna za uplatu članarina) te 14 posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe, od kojih se jedan odnosi na prijevremene izbore za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita održane 2022., a preostalih 13 na posebne račune za lokalne izbore održane 2021. Koncem 2022. ostala su otvorena samo dva računa – multivalutni račun za redovno poslovanje i podračun za uplatu članarina, dok su podračuni za županijske organizacijske jedinice te posebni računi za financiranje troškova izborne promidžbe (svih 14) zatvoreni u listopadu 2022.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iznose 23.188,00 kn. Odnose se na jamčevne pologe (za poslovne prostore u zakupu) u iznosu od 20.753,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu od 1.674,00 kn i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 761,00 kn. Potraživanja su koncem godine u cijelosti dospjela, a do srpnja 2023. naplaćena su u iznosu od 761,00 kn.

Koncem 2022. obveze su iskazane u iznosu od 190.777,00 kn i u cijelosti su nedospjele. Odnose se na obveze za rashode, i to na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2022., podmirene u siječnju 2023.) u iznosu od 96.047,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 89.956,00 kn (od čega prema dobavljačima u iznosu od 44.314,00 kn, naknade članovima u predstavničkim tijelima (po ugovorima o djelu) u iznosu od 44.278,00 kn i naknade troškova službenog puta u iznosu od 1.364,00 kn) i druge obveze u iznosu od 4.774,00 kn. Obveze su u cijelosti podmirene do srpnja 2023.

Vlastiti izvori u iznosu od 1.278.978,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 31. svibnja do 3. studenoga 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22 i 112/22)
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
7. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja
8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrole te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)

9. Statut i izmjene Statuta Stranke (veljača 2020., veljača i listopad 2021.)
10. Godišnji program i Financijski plan Stranke za 2022. (prosinac 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Stranke. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s ostvarenjem i iskazivanjem prihoda iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također, obavljena je provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s materijalnim rashodima, financijskim te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s glavnim tajnikom Stranke i tajnicom za mlade te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje te rashode za službena putovanja.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Iako je Stranka na jasan i nedvojbjen način uredila poslovanje svih organizacijskih oblika, odnosno utvrdila odgovornosti i obveze za korištenje podračuna te kolanje, odobrenje i ovjeru knjigovodstvenih isprava i druge dokumentacije na temelju koje se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama, odnosno ostvaruju rashodi, i nadalje nije uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola u dijelu knjigovodstvenog praćenja rashoda po aktivnostima utvrđenima Programom rada te kontrolnih postupaka.

Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju knjigovodstvenih isprava, odnosno dokumenata o poslovnim promjenama koje je kontrolirao i ovjerio glavni tajnik Stranke. Iako je Stranka sastavila šifarnik i na knjigovodstvene isprave u vezi s provođenjem prijevremenih izbora za članove Gradskog vijeća Grada Splita, mjesnih izbora u Osijeku, izbora predsjednika i predsjedništva pojedinih ogranaka Stranke te organizacijom i održavanjem Klauzure i političke akademije Stranke navela oznaku aktivnosti, u poslovnim knjigama nije osigurala mogućnost dosljednog praćenja ostvarenih rashoda prema spomenutim aktivnostima i programima Stranke.

Nadalje, Stranka ni pojedine poslovne procese nije uredila unutarnjim aktima. Između ostalog, nije uredila način preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke, područje plaćanja predujmom (iako su prijašnjih godina i u 2022. izvršena plaćanja predujmom) te područje korištenja poslovnih kartica (Stranka raspolaže s pet poslovnih kartica, od kojih su tri aktivne). Donošenjem unutarnjih akata kojima bi se utvrdio način preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke, prava i način korištenja službenih kartica te plaćanja predujmom postigla bi se transparentnost i opravdanost raspolaganja i upravljanja sredstvima Stranke.

Prema odredbama članka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s planiranjem, računovodstvenim poslovanjem, financijskim izvještajima i rashodima za službena putovanja posljedica su, između ostalog, nedovoljnih kontrolnih aktivnosti, odnosno nedostatne uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju preporučuje knjigovodstveno praćenje rashoda prema aktivnostima namijenjenima ostvarenju ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. Također, preporučuje poslovne procese u područjima preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke, plaćanja predujmom i korištenja poslovnih kartica urediti unutarnjim aktima.

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada za 2022. je sastavljen, ali nije dan na usvajanje Predsjedništvu. Financijski plan za 2022. donesen je i usvojen na sjednici Predsjedništva 31. prosinca 2021. Sadrži plan prihoda i rashoda, a ne sadrži plan zaduživanja i otplata (iako je Stranka u 2022. otplatila zajmove u iznosu od 1.380.000,00 kn) ni obrazloženje financijskog plana niti je vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca 2021.

Izmjene Financijskog plana za 2022. nisu donesene, iako su pojedini prihodi ostvareni znatno manje, a rashodi znatno više u odnosu na Financijski plan. Tako su, između ostalog, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) planirani u iznosu od 400.000,00 kn, a ostvareni u iznosu od 340,00 kn, odnosno manje za 399.660,00 kn ili 99,9 % od plana; materijalni rashodi planirani su u iznosu od 890.000,00 kn, a ostvareni u iznosu od 3.238.480,00 kn, odnosno više za 2.348.480,00 kn ili 263,9 % od plana; rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 545.000,00 kn, a ostvareni u iznosu od 1.151.480,00 kn, odnosno više za 606.480,00 kn ili 111,3 % od plana. S obzirom na navedeno, Stranka je trebala donijeti izmjene Financijskog plana kako bi realnije planirala prihode, rashode i rezultat poslovanja.

Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članaka 12. i 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji, između ostalog, i od plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana; obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza. Prema odredbama članaka 16. i 17. navedenog Pravilnika, u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan.

Preneseni manjkovi, odnosno viškovi iz prethodnih godina ne moraju biti nužno pokriveni, odnosno iskorišteni (utrošeni) u godini za koju se sastavlja financijski plan. Obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti financijski plan te donositi izmjene financijskog plana u slučaju značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Tijekom 2022. računovodstvene poslove za Stranku vodila su dva knjigovodstvena servisa (jedan od siječnja do konca kolovoza 2022., a drugi od rujna do konca prosinca 2022.). Nepravilnosti i propusti utvrđeni su u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige, evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te izbornu promidžbu.

– Poslovne knjige

Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (između ostalog, knjigu ulaznih računa i evidenciju službenih putovanja).

Od siječnja do konca kolovoza 2022., prema knjizi ulaznih računa, ukupno je primljeno 486 ulaznih računa, a prema evidenciji službenih putovanja izdano je 59 naloga za službeni put. Brojevi putnih naloga iz evidencije službenih putovanja prate evidentiranje u poslovnim knjigama do konca kolovoza 2022., odnosno do putnog naloga broj 59. Od rujna 2022. vođenje poslovnih knjiga preuzima drugi knjigovodstveni servis koji ustrojava novu knjigu ulaznih računa te prvi primljeni račun označava rednim brojem jedan, umjesto da je nastavio numerički niz prethodno već ustrojene knjige ulaznih računa i spomenuti primljeni račun označio rednim brojem 487. Zbog navedenog načina dodjeljivanja brojeva ulaznim računima, od ukupno 830 primljenih računa u 2022., njih 688 označeno je dva puta istim rednim brojem.

Nadalje, Stranka je ustrojila evidenciju službenih putovanja koja sadrži kronološki pregled putnih naloga s podacima o osobama koje su bile na putu, svrsi službenog puta i troškovima službenog puta (cestarine i parkirne karte), međutim ne sadrži i druge pripadajuće troškove službenog puta (najma vozila, smještaja, nabave goriva i slično) na temelju kojih bi se službeni put i ostvareni rashodi (između ostalog, korištenje vozila i ostvareni rashodi za gorivo) mogli povezati s ciljevima i aktivnostima Stranke.

Evidentiranje putnih naloga u analitičkoj evidenciji glavne knjige od 1. rujna 2022. započelo je s rednim brojem 1, dok je Stranka istovremeno nastavila numerički niz u evidenciji službenih putovanja (60). Isto numeriranje dva različita ulazna računa u dvije knjige ulaznih računa te različito numeriranje istog putnog naloga u evidenciji službenih putovanja i analitičkoj evidenciji glavne knjige znatno je utjecalo na praćenje poslovnih događaja u poslovnim knjigama.

Odredbama članka 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se poslovne knjige vode na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja; poslovne knjige vode se za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti poslovne knjige na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Preporučuje ustrojiti evidenciju službenih putovanja koja sadrži pregled svih troškova službenog puta (najma vozila, smještaja, nabave goriva i slično) kako bi se službeni put i ostvareni rashodi mogli povezati s ciljevima i aktivnostima Stranke.

Stranka je na temelju Sažetka analize raspoložive računovodstvene dokumentacije sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., koju je sastavio knjigovodstveni servis koji je vodio računovodstvene poslove za Stranku od rujna do konca prosinca 2022. i odluke Predsjednika Stranke iz veljače 2023., u poslovnim knjigama za 2022., između ostalog, provela usklađenje (umanjenje) sitnog inventara evidentiranog u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji sa stanjem utvrđenim popisom imovine i obveza te provela korekciju poslovnog rezultata za 2021. Knjigovodstveno stanje sitnog inventara usklađeno je na način da je s računa glavne knjige isknjižen sitni inventar u ukupnom iznosu od 203.090,00 kn, od čega se na dvostruko evidentiranje iste imovine odnosi 81.601,00 kn, nabavnu vrijednost sitnog inventara za koji je popisom utvrđen manjak 3.749,00 kn te zbirni iznos od 117.740,00 kn za koji ne postoji vjerodostojna knjigovodstvena dokumentacija, odnosno za koji nije utvrđeno u kojoj godini i na kojoj imovini je došlo do pojave neusklađenosti s obzirom na to da je Stranka od osnivanja promijenila pet računovodstvenih servisa i rukovodstvo Stranke te da prijašnjih godina nije vodila analitičku evidenciju sitnog inventara.

Također, provedena je korekcija poslovnog rezultata za 2021., na način da je, između ostalog, višak prihoda iz 2021. uvećan za početni saldo obveza prema dobavljačima u iznosu od 759.456,00 kn i umanjen za početno stanje potraživanja za dane predujmove u iznosu od 258.521,00 kn. Smanjenje dijela obveza prema dobavljačima iz 2021. u iznosu od 261.877,00 kn provedeno je bez pribavljenih izvoda otvorenih stavaka od dobavljača, a smanjenje potraživanja za dane predujmove u iznosu od 258.521,00 kn bez prethodne potvrde salda kupaca (odnose se na predujmove dane prije 1. siječnja 2022. kada Stranka nije vodila analitičku evidenciju potraživanja te se zbog nedostatka knjigovodstvene dokumentacije ne može utvrditi na što se odnose). Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, smanjenje obveza provedeno je na temelju odluke Predsjednika Stranke i pribavljenih analitičkih kartica svakog pojedinog dobavljača sa stanjem na dan 31. prosinca 2021.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2023.) Državnom uredu za reviziju Stranka je dostavila potvrde stanja po računu za dva dobavljača iz kojih je vidljivo da su obveze podmirene koncem 2021., a u poslovnim knjigama Stranke za 2022. evidentirane su (u početnom stanju) u iznosu od 497.579,00 kn. Dokumentacija (IOS obrasci, prometi dobavljača sa stanjem koncem 2021.) za druge dobavljače koja potvrđuje da su spomenute obveze prema dobavljačima evidentirane u početnom saldu 2022. podmirene u 2021. nije dostavljena.

Nadalje, uz dio knjigovodstvenih isprava (računa) koji se odnose na odvjetničke usluge u iznosu od 48.225,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja (usluga bojanja zidova) u iznosu od 7.950,00 kn nisu priloženi zapisnici, troškovnici ili izvješća koja sadrže specifikaciju obavljenih usluga kojim bi se moglo potvrditi izvršenje naručenih usluga ili radova. Račune je ovjerila odgovorna osoba. Stranka je, Procedurom zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima iz veljače 2022., propisala kontrolu materijalne ispravnosti računa na način da osoba koja preuzima robu ili prati izvršenje usluga i radova, svojim potpisom na dokumentu zaprimanja (dostavnica, radni nalog, troškovnik, zapisnik i slično) potvrđuje da roba, usluga ili radovi odgovaraju vrsti, količini i kvaliteti ugovorenog odnosno naručenog.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna je kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama usklađenja provesti, odnosno poslovne događaje evidentirati na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava te uz knjigovodstvene isprave (račune) na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti pregled obavljenih usluga u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Procedure zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi u iznosu od 340,00 kn i materijalni rashodi u ukupnom iznosu od 164.462,00 kn nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Tako su u okviru prihoda od članarina u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni od dvije fizičke osobe u novcu u iznosu od 340,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija).

Nadalje, u okviru rashoda za naknade troškova zaposlenima (stručno usavršavanje zaposlenika) evidentirani su i iskazani rashodi za usluge medijskog treninga (između ostalog, pripreme za javni nastup, odnos prema mikrofону i kameri, vježbe za kontrolu treme, odijevanje za televizijski nastup, pravila komunikacije s novinarima te neverbalni znakovi) u iznosu od 68.750,00 kn koje su polazili članovi Predsjedništva, a ne zaposlenici Stranke te ih je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za intelektualne usluge. U okviru rashoda za druge usluge evidentirani su i iskazani rashodi za istraživanje javnog mnijenja u iznosu od 37.500,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru intelektualnih usluga te rashodi za najam multifunkcionalnog uređaja za umnožavanje u iznosu od 18.026,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine. U okviru rashoda za komunalne usluge evidentirani su i iskazani rashodi za utrošak plina, električne i toplinske energije u ukupnom iznosu od 19.195,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za materijal i energiju. U okviru rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza evidentirani su i iskazani rashodi za nabavu zrakoplovne karte i pristojbe zračnih luka u iznosu od 12.131,00 kn za prisustvovanje člana Stranke godišnjoj konferenciji u inozemstvu koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa. U okviru naknada drugim osobama izvan radnog odnosa evidentirani su i iskazani rashodi za donaciju (pomoć) danu fizičkoj osobi u iznosu od 4.479,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za tekuće donacije. U okviru rashoda za reprezentaciju evidentirani su i iskazani rashodi za uslugu emitiranje promotivne TV reportaže u iznosu od 3.125,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja. U okviru rashoda za druge usluge (grafičke usluge) evidentirani su i iskazani rashodi za nabavu fotokopirnog papira i registratora u iznosu od 1.256,25 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22), računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) te materijalne rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U poslovnim knjigama ukupni prihodi su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 6.092.728,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 6.112.943,00 kn odnosno 20.215,00 kn ili 0,3 % više. Naime, Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene od šest jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 10.215,00 kn te prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 10.000,00 kn.

Također su u poslovnim knjigama ukupni rashodi evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 4.569.857,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 4.433.509,00 kn, odnosno 136.348,00 kn ili 3,0 % manje. Više su u poslovnim knjigama za 2022. evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za 159.055,00 kn, od čega na temelju knjigovodstvenih isprava iz 2021. materijalni rashodi u iznosu od 130.575,00 kn (najznačajniji su za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 91.519,00 kn) i rashodi za zaposlene (božićnice i nagrada za radne rezultate) u iznosu od 13.800,00 kn. Također, u okviru materijalnih rashoda evidentirani su i iskazani troškovi izborne promidžbe kandidata za gradonačelnika Grada Splita u iznosu od 14.680,00 kn koje je trebao evidentirati sudionik izborne promidžbe, odnosno kandidat za gradonačelnika, a ne Stranka. Istovremeno, manje su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani materijalni rashodi (opskrba plinom, komunalna naknada, reprezentacija) u iznosu od 21.379,00 kn i rashodi amortizacije u iznosu od 1.328,00 kn. Prema odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja; nerecipročni prihodi (između ostalog, prihodi po posebnim propisima) priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Zbog navedenog načina evidentiranja i iskazivanja pojedinih prihoda i rashoda, višak prihoda za 2022. manje je evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima za 156.563,00 kn ili 10,3 %.

Nadalje, u poslovnim knjigama nije evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana nefinancijska imovina nabavne vrijednosti od 35.175,00 kn, od čega imovina nabavljena 2021. u iznosu od 27.070,00 kn i 2022. u iznosu od 8.105,00 kn, koja je u trenutku nabave umjesto u okviru nefinancijske imovine evidentirana u poslovnim knjigama u okviru materijalnih rashoda. Odnosi se na sitni inventar u iznosu od 29.863,00 kn, računalo u iznosu od 4.179,00 kn te licencu u iznosu od 1.133,00 kn. Zbog pogrešnog načina evidentiranja navedene imovine u poslovnim knjigama, u 2022. manje je u financijskim izvještajima iskazana nabavna vrijednost nefinancijske imovine za 35.175,00 kn i rashodi amortizacije (računalo i licenca) za 1.328,00 kn. Spomenuta imovina također nije obuhvaćena ni popisom imovine i obveza za 2022.

Stanje novčanih sredstava evidentirano u poslovnim knjigama, odnosno iskazano u financijskim izvještajima koncem godine u iznosu od 1.329.359,00 kn ne odgovara stvarnom stanju na računima u poslovnoj banci, odnosno iskazano je 10.310,00 kn manje od stvarnog stanja jer u stanje novčanih sredstava nije uključen devizni saldo (u eurima) na multivalutnom žiroračunu za redovno poslovanje i podračunu za članarine.

Također, u poslovnim knjigama evidentirane su i u financijskim izvještajima iskazane obveze u iznosu od 190.777,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 268.244,00 kn, odnosno 77.467,00 kn ili 40,6 % više. Manje su evidentirane i iskazane obveze prema dobavljačima. Naime, prema analitičkoj evidenciji dobavljača, koncem godine dio dobavljača je u preplati jer je Stranka u 2022. po plaćanju pojedinih računa zatvarala obveze, a da prethodno nije evidentirala rashode i obveze (od čega u 2022. u iznosu od 21.379,00 kn i u 2021. u iznosu od 12.500,00 kn); za iznos preplate (33.879,00 kn) Stranka je umanjila završno stanje ukupnih obveza prema dobavljačima zbog čega je stanje obveza na 31. prosinca 2022. pogrešno evidentirano i iskazano.

Također, dio usluga u iznosu od 43.588,00 kn platila je dobavljačima predujmom (po ponudama, rezervacijama ili predračunima), što je u poslovnim knjigama pogrešno evidentirano odobrenjem računa obveza prema dobavljačima, a trebalo je evidentirati potraživanja za predujmove.

Prema odredbama članaka 7. i 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja. Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije. Neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati sve prihode, rashode, novčana sredstva i obveze te uskladiti podatke evidentirane u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima sa stvarnim stanjem u skladu s načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija propisanih odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka od 2021. plaća troškove školarine za studij na međunarodnom sveučilištu za člana Predsjedništva Stranke (koji nije zaposlenik Stranke). U poslovnim knjigama za 2022., u okviru naknada drugim osobama izvan radnog odnosa, evidentirani su rashodi za školarinu u iznosu od 21.262,00 kn (s plaćenim porezima i doprinosima). Navedeni rashodi nisu planirani Godišnjim programom rada niti Financijskim planom Stranke niti se mogu povezati s djelatnošću Stranke. Ugovor između Stranke i člana Predsjedništva kojim bi se definirala prava i obveze (između ostalog, rok završetka studija, obveza obnašanja dužnosti u stranačkim tijelima, povrat sredstava ukoliko se odustane od studija i doprinos Stranci) nije zaključen. Stranka nije donijela akt kojim bi utvrdila kriterije za ostvarivanje prava na plaćanje školarine, visinu školarine te druga prava i obveze studenata koje planira financirati.

Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu propisano je, između ostalog, da se financijska sredstva koje ostvari politička stranka mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže koristiti sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Nadalje, preporučuje donošenje unutarnjeg akta o dodjeli školarina kako bi se postigla transparentnost i opravdanost raspolaganja i upravljanja sredstvima Stranke.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke donio je u prosincu 2022. Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza i osnivanju popisnih povjerenstava. Odlukom su, između ostalog, imenovana popisna povjerenstva, način i datum popisa, razdoblje provedbe popisa i rok za dostavu izvještaja o provedenom popisu.

Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit. Popisom je obuhvaćen dio dugotrajne imovine (licenca, uredski namještaj, računala i računalna oprema) i sitnog inventara nabavne vrijednosti od 213.916,00 kn, a nije popisana dugotrajna imovina nabavne vrijednosti od 35.175,00 kn (uredski stolovi i stolice, licenca nabavljena prethodne godine, sedam računala i multifunkcijski uređaj za ispisivanje) nabavljena prethodne godine i u 2022., koja je u trenutku nabave evidentirana u okviru materijalnih rashoda te novčana sredstva na žiroračunu u iznosu od 160.689,00 kn (devizna sredstva na multivalutnom žiroračunu za redovno poslovanje te kunska i devizna sredstva na podračunu za uplatu članarina).

Pojedinačne popisne liste za dugotrajnu imovinu i sitni inventar nisu potpune jer sadrže podatke o imovini prema vrsti i količini imovine, ali ne i podatke o imovini prema vrijednosti. Iz analitičkih evidencija dugotrajne imovine i popisnih lista nije osiguran podatak o lokaciji na kojoj se imovina nalazi. Iz Zapisnika komisije za popis imovine i obveza nije razvidno je li i na koji način proveden popis potraživanja i obveza s obzirom na to da su potraživanja i obveze u Zapisniku navedeni zbirno i odnose se na završna stanja potraživanja i obveza na 31. prosinca prethodne godine. Stranka do vremena obavljanja revizije (rujan 2023.) nije dostavila Državnom uredu za reviziju popisne liste u kojima su stanja potraživanja i obveza iskazana pojedinačno niti potvrde o provedenoj potvrdi stanja koncem godine. Prijenosna računala i mobiteli ne zadužuju se u pomoćnim evidencijama na osobu prilikom preuzimanja, nisu označeni inventarnim brojevima niti osoba koja preuzima takvu vrstu imovine potpisuje dokument o preuzimanju. Inventarni brojevi kojima je označen uredski namještaj razlikuju se od inventarnih brojeva iz popisnih lista. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, prijenosna računala i mobitele koriste zaposlenici i članovi Stranke. Zapisnik komisije o obavljenom popisu na dan 31. prosinca 2022. te popisne liste nisu potpisani od predsjednika i članova povjerenstva.

S obzirom na navedeno, nije ostvarena osnovna svrha popisa imovine i obveza te nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem te potvrditi vjerodostojnost popisnih lista potpisima članova povjerenstva za popis u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Preporučuje sastaviti i donijeti odluke, zaduženja i evidencije u vezi s korištenjem i upravljanjem cjelokupnom imovinom kako bi se poslovanje Stranke uredilo na način da se imovinom upravlja i raspolaže prema načelima dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

– Izborna promidžba

Stranka je kao nositelj koalicije s tri političke stranke – koalijskim partnerima (Hrvatskom demokršćanskom strankom, Hrvatskom strankom prava i Hrvatskim suverenistima) sudjelovala na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita te za gradonačelnika Grada Splita i njegove zamjenike, o čemu je s koalijskim partnerima zaključila sporazume o zajedničkom nastupu na izborima te sporazume o financiranju izborne promidžbe.

Pojedini podaci o troškovima financiranja izborne promidžbe na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke nisu u potpunosti istovjetni podacima iskazanim u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP), a pojedini troškovi izborne promidžbe su, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe, podmireni s redovnog računa Stranke.

Tako su troškovi u vezi s izbornom promidžbom za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita u iznosu od 143.523,00 kn, koji se odnose na zakup javne površine i prostora za postavljanje plakata u iznosu od 86.417,00 kn (Državno izborno povjerenstvo je provedenim nadzorom financiranja izborne promidžbe utvrdilo da u navedenom Financijskom izvještaju nisu prikazani troškovi zakupa javne površine u iznosu od 150,00 kn), nabavu promidžbenih materijala (majice, vrećice, upaljači, kemijske olovke) u iznosu od 41.406,00 kn te *online* oglašavanje i lijepljenje plakata u iznosu od 15.700,00 kn, evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke, ali nisu iskazani u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita.

Nadalje, iako je Stranka za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita otvorila poseban račun, ispostavljeni računi dobavljača u iznosu od 143.523,00 kn (koji nisu iskazani u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Splita) te računi dobavljača za dio troškova iskazanih u navedenom Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe u iznosu od 1.392,00 kn, koji se odnose na oglašavanje na društvenim mrežama, podmireni su s redovnog računa Stranke umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe (spomenuti poseban račun zatvoren je u propisanom roku).

Za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za gradonačelnika Grada Splita Stranka je na poseban račun spomenutog kandidata uplatila sredstva u iznosu od 13.750,00 kn, što je u poslovnim knjigama evidentirala u okviru rashoda vezanih za financiranje neprofitnih organizacija. Prema Izvještaju o financiranju izborne promidžbe za gradonačelnika Grada Splita od 22. srpnja 2022. troškovi izborne promidžbe iznosili su 14.680,00 kn, od čega je dio u iznosu od 930,00 kn plaćen s redovnog računa Stranke. Spomenute troškove Stranka je evidentirala u poslovnim knjigama i iskazala u financijskim izvještajima Stranke u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja (oglašavanje na elektroničkim portalima u iznosu od 13.750,00 kn i na društvenim mrežama u iznosu od 930,00 kn). S obzirom na to da je sudionik izborne promidžbe za izbor gradonačelnika kandidat, a ne Stranka, u poslovnim knjigama Stranke nije trebalo evidentirati poslovne događaje u vezi s posebnim računom kandidata za gradonačelnika Grada Splita, nego samo iznos prenesenih sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe tog kandidata (Stranka je iznos prenesenih sredstava na poseban račun evidentirala u okviru rashoda vezanih za financiranje povezanih neprofitnih organizacija).

Zbog navedenog, u poslovnim knjigama Stranke više su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani ukupni rashodi za 14.680,00 kn.

Prema odredbama članka 24. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, vlastita sredstva koja političke stranke, neovisne liste odnosno liste grupe birača i kandidati namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje izborne promidžbe. Odredbama članka 30., stavka 5. te članka 36. navedenog Zakona, propisano je, između ostalog, da je poseban račun za financiranje izborne promidžbe račun za posebne namjene na kojem se obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe. Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih programa te pozivanja birača da za njih glasaju na određenim izborima, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje troškova izborne promidžbe u cijelosti obavljati putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe iskazati sve rashode koji se odnose na troškove izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Navedeni financijski izvještaji za 2022., Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2022. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (lipanj 2023.) te nisu uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja niti su objavljeni na mrežnim Državnog izbornog povjerenstva i Stranke.

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2022. pogrešno su, u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju, iskazani podaci o višku prihoda raspoloživom u sljedećem razdoblju (AOP 154). Višak prihoda za 2022. (AOP 149) iskazan je u iznosu od 1.522.871,00 kn, a s obzirom na to da nije iskazan preneseni višak prihoda iz prethodne godine umanjen za provedene korekcije rezultata (u AOP 152 trebalo je iskazati preneseni manjak u iznosu od 243.893,00 kn), u jednakom je iznosu u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazan višak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 154), a trebalo ga je iskazati u iznosu od 1.278.978,00 kn (u Bilanci je točno iskazan višak prihoda u iznosu od 1.278.978,00 kn). Revizijom za 2022. utvrđeno je da su pojedini prihodi iskazani manje, a pojedini rashodi više te da se dio iskazanih rashoda odnosi na 2021., što je utjecalo na iskazani višak prihoda za 2022. i višak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju. Također, u dodatnim podacima uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2022. iskazano je da Stranka na osnovi sati rada (AOP 161) i kraju izvještajnog razdoblja (AOP 160) nema zaposlene osobe, a koncem 2022. imala je deset zaposlenika.

Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) za 2022. ne sadrže pojedine propisane podatke, a dio iskazanih podataka u financijskim izvještajima ne odgovara stvarnom stanju evidentiranom u poslovnim knjigama.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže dopunu podataka: skupine računa Postrojenja i oprema u dijelu koji se odnosi na uredsku opremu i namještaj te skupine računa Sitni inventar u uporabi, a sadrže obrazloženje za komunikacijsku opremu za koju je u Bilanci iskazano stanje 0,00 kn. Kod skupine računa Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka i Jamčevni polozi navedeni su pogrešni iznosi stanja na koncu godine. Također, ne sadrže obrazloženje provedene korekcije prenesenog viška iz 2021. te pregled presuda općinskih sudova u Vinkovcima, Karlovcu i Osijeku te prekršajne naloge Općinskog suda u Sisku i Općinskog državnog odvjetništva u Šibeniku koji mogu postati obveza. Prema presudama i prekršajnim nalogima, Stranka zbog nepoštivanja načela ravnopravnosti spolova na izborima članova općinskih vijeća u četiri općine (Gradište, Žakanje, Sunja i Kijevo) provedenima u 2021. te jer dobrovoljni prilog (donaciju) primljen na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova Gradskog vijeća Grada Osijeka nakon završetka izborne promidžbe nije vratila donatoru, u državni proračun mora uplatiti sredstva u iznosu od 59.000,00 kn. Stranka je na presude uložila žalbe i prigovore, a do dana obavljanja revizije (srpanj 2023.) Državnom uredu za reviziju nije dostavila dokumentaciju o statusu navedenih predmeta.

Nadalje, u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2022. nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 6.014.864,00 kn, a prethodne godine nisu bili iskazani; prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) nisu iskazani, a prethodne godine su bili ostvareni u iznosu od 6.059.903,00 kn; rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su manje za 1.987.970,00 kn ili 72,4 % u odnosu na prethodnu godinu; rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su manje za 531.549,00 kn ili 50,9 % u odnosu na prethodnu godinu; rashodi za dane donacije (pomoći) ostvareni su manje za 465.847,00 kn ili 92,1 % u odnosu na prethodnu godinu, dok su rashodi za zaposlene ostvareni više za 465.014,00 kn ili 67,7 % u odnosu na prethodnu godinu).

Odredbama članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se računovodstvo neprofitnih organizacija temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Prema odredbama članka 28. navedenog Zakona, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Oblik i sadržaj financijskih izvještaja, između ostalog, propisuje Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu su pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina i pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (leasing). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivati potpune i točne podatke u financijskim izvještajima te sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

5. Rashodi za službena putovanja

5.1. Rashodi za službena putovanja zaposlenika i vanjskih suradnika Stranke ostvareni su u iznosu od 268.104,00 kn.

Stranka je u 2022. vodila evidenciju službenih putovanja u elektroničkom obliku. U siječnju 2022. donijela je Odluku o izdavanju i obračunu putnih naloga za službena putovanja u kojoj je, između ostalog, navedeno da putni nalog odobrava i potpisuje predsjednik Stranke, zamjenik predsjednika ili glavni tajnik Stranke, da se na putnom nalogu obvezno navodi registarska oznaka i marka automobila te početno i završno stanje brojila te da je uz potpisani i ovjereni putni nalog potrebno priložiti vjerodostojne isprave koje dokazuju trošak naveden u putnom nalogu.

Prema evidenciji službenih putovanja, u 2022. ispostavljeno je 180 putnih naloga (izdano ih je 179, broj 142 je omaškom izostavljen), od čega na 126 putnih naloga nije navedena marka vozila; na 86 putnih naloga nije navedena registarska oznaka vozila; na 75 putnih naloga nije navedeno početno stanje brojila, a na 64 putna naloga završno stanje brojila; na 12 putnih naloga nije navedeno vrijeme kretanja, trajanja putovanja i povratka s puta, a na dva putna naloga prijevozno sredstvo kojim se putuje. Nadalje, 97 putnih naloga nema potpis likvidatora ili blagajnika, 72 putna naloga nemaju potpis podnositelja putnog naloga, 55 putnih naloga nema potpis odobratelja putnog naloga, a 24 putna naloga nemaju potpis odgovorne osobe odobratelja obračuna i isplate. Izvješće sa službenog puta nije priloženo uz devet putnih naloga, dok 40 priloženih izvješća nema potpis osobe koja je bila na službenom putu. Uz 36 putnih naloga na temelju kojih su ostvareni rashodi u iznosu od 43.211,00 kn, Stranka nije priložila knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje su spomenuta sredstva isplaćena, a uz jedan putni nalog na temelju kojeg su ostvareni rashodi u iznosu od 2.361,00 kn priložena je elektronička rezervacija zrakoplovne karte, što ne predstavlja vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju.

Prema odredbi članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak i 56/23), izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja, i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja, vrijeme kretanja, trajanja i povratka s puta, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta.

Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, parkiranje, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati naknade za službena putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

Stranka u Očitovanju navodi da je suglasna s mišljenjem Državnog ureda za reviziju te da će nastojati u najkraćem mogućem roku ispraviti do sada učinjene propuste.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su nepovoljna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	Donijeti šiframik aktivnosti koji će u poslovnim knjigama omogućiti praćenje rashoda prema aktivnostima namijenjenima ostvarenju ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom te na knjigovodstvenim ispravama navesti oznaku aktivnosti za koju su ostvareni rashodi.	provedeno do datuma predaje plana (15. siječnja 2023.)	djelomično provedeno
2.		2021.	Unutarnjim aktima urediti način raspolaganja imovinom i preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke.	31. siječnja 2023.	nije provedeno
3.		2021.	Na jasan i nedvojbena način urediti poslovanje svih organizacijskih oblika, odnosno utvrditi odgovornosti i obveze za korištenje podračuna te kolanje, odobrenje i ovjere knjigovodstvenih isprava i druge dokumentacije na temelju koje se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama, odnosno ostvaruju rashodi.	provedeno do datuma predaje plana (15. siječnja 2023.)	provedeno
4.		2021.	Provoditi nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja u skladu s odredbama Statuta.	31. prosinca 2023.	u postupku provedbe
5.		2021.	U svrhu potpune i transparentne objave javnih podataka, uz objavljene unutarnje akte i druge dokumente objaviti i datum donošenja akta, odnosno dokumenta.	31. prosinca 2023.	provedeno
6.	Planiranje	2021.	Sastaviti financijski plan te izmjene financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	15. siječnja 2023.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.		2021.	U godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	31. prosinca 2023.	u postupku provedbe
8.		2021.	Ustrojiti sve poslovne knjige s propisanim podacima na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	15. siječnja 2023.	nije provedeno
9.	Računovodstveno poslovanje	2021.	Pri zaključivanju koalicijskih sporazuma utvrditi uvjete i načine financiranja izborne promidžbe te ustrojiti pomoćnu evidenciju zaključenih koalicijskih sporazuma s podacima o načinu financiranja zajedničkih troškova izborne promidžbe kako bi u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranka mogla evidentirati, odnosno iskazati prihode i rashode u vezi s provedbom izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
10.		2021.	Bilješkom na računu ili na drugi način (prilozi, šifre, podaci u pomoćnim evidencijama) naznačiti podatke iz kojih će se ostvareni rashodi nedvojbeno povezati s planiranim aktivnostima, odnosno s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom, a uz knjigovodstvene isprave (račune) na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti terminske planove izvršenja te potvrde i/ili zapisnike o primitku usluge i roba u svrhu ostvarenja rashoda u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	u postupku provedbe

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
11.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati poslovne događaje u vezi s pozajmljivanjem sredstava (povećanje, odnosno smanjenje novčanih sredstava, obveze za primljene pozajmice i kamate) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	15. siječnja 2023.	nije primjenjivo
12.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno godišnje financiranje Stranke, naknade troškova izborne promidžbe, povrate neutrošenih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata na središnji račun Stranke, prihode od članarina i članskih doprinosa te rashode u okviru materijalnih rashoda, rashode za zaposlene, donacije i druge rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	1. ožujka 2023.	djelomično provedeno
13.		2021.	U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati sve prihode i rashode, stvarno stanje viška/manjka raspoloživog u sljedećem razdoblju, novčana sredstva i potraživanja te uskladiti podatke evidentirane u poslovnim knjigama s podacima iskazanim u financijskim izvještajima i sa stvarnim stanjem u skladu s načelnima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija propisanih odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2023.	nije provedeno
14.		2021.	Obračunavati amortizaciju u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	provedeno do datuma predaje plana (15. siječnja 2023.)	djelomično provedeno
15.		2021.	Uredno voditi knjigu (dnevnik) blagajne u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	provedeno
16.		2021.	Popisati svu imovinu i obveze, uskladiti knjigovodstveno stanje imovine i obveza sa stvarnim stanjem te na temelju izvještaja povjerenstva i priloženih popisnih lista donijeti odluku o postupanju s imovinom i obvezama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	20. siječnja 2023.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
17.	Financijski izvještaji	2021.	Iskazivati potpune i točne podatke u financijskim izvještajima te sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2023.	nije provedeno
18.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	2021.	Voditi evidencije i izdavati potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), a u izvješćima o primljenim donacijama iskazati sve primljene dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	31. prosinca 2023.	provedeno
19.		2021.	Zaključiti ugovore za primljene dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn; dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn, a za koje nije zaključen ugovor, prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	31. prosinca 2023.	u postupku provedbe
20.	Rashodi	2021.	Obračunavati i isplaćivati naknade za službena putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	15. siječnja 2023.	nije provedeno
21.		2021.	Donijeti unutarnji akt kojim bi se utvrdio način i postupak ispostavljanja putnih naloga, odobravanja službenih putovanja, izvješćivanje te obračun i isplate naknada službenih putovanja.	1. veljače 2023.	provedeno
22.	Zaduživanje	2021.	Poduzeti aktivnosti radi vraćanja pozajmica u ugovorenim rokovima te obračunati i plaćati kamate u skladu sa zaključenim ugovorima.	31. prosinca 2023.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su u postupku provedbe, djelomično provedeni ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Stranka je sastavila šifarnik aktivnosti i na knjigovodstvenim ispravama navela oznaku aktivnosti za koju su ostvareni rashodi, međutim u poslovnim knjigama za 2022. nije osigurala mogućnost dosljednog praćenja ostvarenih rashoda prema spomenutim aktivnostima i programima Stranke.

- Tijekom 2022. održane su dvije sjednice Nadzornog odbora na kojima su članovi raspravljali o donošenju akcijskog plana za postupanje po nalogima Državnog ureda za reviziju te o realizaciji troškova u 2022. Pisano izvješće o provedenom nadzoru poslovanja nije sastavljeno.
- Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, Stranka u studenome 2023. planira izraditi izmjene i dopune Godišnjeg programa rada za 2023. u kojima će uz opis aktivnosti navesti i planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja.
- Za sudjelovanje na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Splita te za gradonačelnika Grada Splita i njegove zamjenike, Stranka je kao nositelj koalicije s tri političke stranke – koalicijskim partnerima (Hrvatskom demokršćanskom strankom, Hrvatskom strankom prava i Hrvatskim suverenistima) zaključila sporazume o zajedničkom nastupu na izborima te sporazume o financiranju izborne promidžbe kojima je utvrdila uvjete i načine financiranja izborne promidžbe. Pomoćna evidencija zaključenih koalicijskih sporazuma s podacima o načinu financiranja zajedničkih troškova izborne promidžbe nije ustrojena.
- Ulazni računi, osim računa za nabavu goriva, sadrže bilješku koja sadrži oznaku aktivnosti. Uz dio računa koji se odnose na odvetničke usluge i usluge tekućeg i investicijskog održavanja (bojenje zidova) nisu pribavljene specifikacije obavljenog posla i izvješća koja potvrđuju izvršenje usluga.
- S obzirom na to da Stranka u 2022. nije pozajmljivala novčana sredstva, nalog u vezi s evidentiranjem pozajmica u poslovnim knjigama nije primjenjiv.
- U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2022. Stranka je prihode i rashode evidentirala i iskazala na pripadajućim računima računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s propisima, osim prihoda od članarina te dio materijalnih rashoda.
- Za dugotrajnu imovinu evidentiranu u poslovnim knjigama i iskazanu u financijskim izvještajima, Stranka je u 2022. obračunala amortizaciju, međutim amortizacija nije obračunana za dio dugotrajne imovine (računalo i licenca) nabavne vrijednosti od 5.312,00 kn, koja nije evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u okviru nefinancijske imovine (trošak amortizacije iznosi 1.328,00 kn).
- Stranka u 2022. nije primila dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn te nije imala obvezu zaključiti ugovore za primljene dobrovoljne priloge (donacije), kao ni prijaviti dobrovoljni prilog (donaciju) u vrijednosti iznad 5.000,00 kn za koju nije zaključen ugovor, Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te iznos vrijednosti takvog dobrovoljnog priloga (donacije) uplatiti u korist državnog proračuna.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji su u postupku provedbe, nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka se nije očitovala na status naloga i preporuka.